דעהו

דע את אלקי אביך ועבדהו

גליון מיוחד **לבחורי חמד** • ערוכים מתוך משנתו של כ"ק מרן רבינו שליט"א

גליון פ"ט - פרשת מטות מסעי - שנת תשפ"ב

פטרון מערכת דעהו:
נתנדב לע"נ הרה"ח **זאב** ב"ר **משה** ע"ה
וזו' האה"ח מרת **פעריל** ב"ר **טובי'** ע"ה

מכון תולדות יהודה סטיטשין
להוצאת ספרי כ"ק מרן רבינו שליט"א

גליון מיוחד לימי בין המצרים (א)

משנת החסידות

שיעור על ימי בין המצרים (המשך א)
פרשת מטו"מ שנת תשס"ו

ביאורים ויסודות מורחבים בתורת מרן הבעש"ט ותלמידיו זיע"א

מי יחמול עליך ירושלים:

עבודת ימי בין המצרים – לעורר רחמים על השכינה

א. ולירושלים עירך ברחמים: המשכת רחמים בימי בין המצרים

בימי בין המצרים צריכים לעסוק בהמתקת הדינים ע"י המשכת מידות הרחמים | יש י"ג מידות ויש ט' מידות והם כנגד י"ג ימים בחודש תמוז וט' ימים בחודש אב | **אהרן הכהן עלה להר ההר בר"ח אב וקישר בין המידות של רחמים** | בימים אלו צריכים להתפלל שיאיר השי"ת לישראל ברחמים רבים

ב. מידת הרחמים - הרגשת צער הזולת כצערו שלו ממש

מידת החסד היא חסד פשוטה, ואילו חסד שבא מצד מידת הרחמים היא מיזוג של דין וחסד | מידת החסד בא כדי להשפיע חסד לאחרים, ואילו חסד שבא ע"י רחמים הוא כשמרגיש הצער הזולת כצער שלו | **כאשר האדם מרגיש את צער הזולת כצערו הוא מיטיב עמו ללא גבול ומרחם עליו יותר מאשר על עצמו**

ג. מלך לובש רחמים: הקב"ה מרחם על הבריאה למעננו

כ"ב ימים של בין המצרים כנגד הכ"ב אותיות התורה | שורש כ"ב אותיות התורה הם בעולם 'המלבוש' | **לבוש צריך להיות בטל לגמרי למי שלובש אותו ולהיות חלק ממנו** | כל הבריאה הם לבושים של כביכול וכאשר נברא נמצא בצער אף השכינה בצער כי הם חלק ממציאותו | **וזהו גילוי של מידת הרחמים לגלות הצער של הבריאה כצערו של כביכול ממש**

מסילת המועד

שיעורי השקפה ומוסר בדרך החסידות

ובך נקשרו נפשות חברייך:
דער קשר וואס א איד שפירט צו ירושלים - א יסוד אין אידישקייט

עמוד ה'

א.

ולירושלים עירך ברחמים: המשכת רחמים בימי בין המצרים

בימי בין המצרים צריכים לעסוק בהמתקת הדינים ע"י המשכת מידות הרחמים | יש י"ג מידות ויש ט' מידות והם כנגד י"ג ימים בחודש תמוז וט' ימים בחודש אב | **אהרן הכהן עלה להר ההר בר"ח אב וקישר בין המידות של רחמים** | בימים אלו צריכים להתפלל שיאיר השי"ת לישראל ברחמים רבים

הכוונות איך להמתיק הדינים ששולטים בימי בין המצרים

הנה על ימי בין המצרים הימים שבין י"ז בתמוז לתשעה באב איתא בכתבי האריז"ל (פרי עץ חיים שער הברכות פ"ז) משום שהם ימים מסוכנים מאוד שקטב מרירי שולט בהן, צריך לכוון כוונות מיוחדות כאשר מזכירים את שם הוי"ה בתפילת שמונה עשרה, כדי להמתיק הדינים ששולטים באלו הימים, ושלא תהיה לחיצונים אחיזה בדינים האלו. והאריז"ל מפרט שם כמה כוונות שיש לכוון, אחד מהכוונות הנזכרות שם היא בחתימת ברכת אבות שיאיר שם הוי"ה לשם טדה"ד שהם האותיות שלפני אותיות הוי"ה, דהיינו שכל אות מאותיות שם הוי"ה יאיר לאות שלפניו - הי' מאיר לט', הה' לד', הו' לה', הה' לד'. ובברכת גבורות צריך לכוון על דרך הנזכר שיאיר שם הוי"ה לאותיות שלאחריו שהוא שם כוז"ו, וזהו סוד **'אני ראשון ואני אחרון'** (ישעיהו מד, ו), רוצה לומר, האותיות לפני שם הוי"ה **טדה"ד** בגי' **כ"ב**, והאותיות שלאחריו **כוז"ו** בגי' **ל"ט** ויחד הם עולים כמנין **'אני'**, ועם ד' אותיות הוי"ה הם בגי' אדנ"י. לרמוז כי לא קדמו ולא אחרו להשי"ת שום דבר והוא ראשון והוא אחרון, והוא היה הוה יהיה, וזהו סוד **'אני ראשון ואני אחרון'**.

י"ג מידות של רחמים הם 'תיקוני אריך' וט' מידות של רחמים הם 'תיקוני זעיר'

ובספה"ק בני יששכר (מאמרי חודש תמוז - אב, מאמר ב - בין המצרים) מביא את דברי האריז"ל הללו וכותב שהשם טדה"ד בהתחלקו ירמוז לימי בין המצרים, כי אותיות ט"ד הם בגי' י"ג, רומזים לי"ג ימי בין המצרים שבחודש תמוז, מי"ז בתמוז עד סוף החודש, ואותיות ה"ד הם בגימ' ט', רומזים לט' ימי בין המצרים שמראש חודש אב עד צום תשעה באב.

ומבואר שם הענין של חלוקת כ"ב ימי בין המצרים לי"ג ימים שבחודש תמוז ולט' ימים שבחודש אב, כי הנה מצינו בתוה"ק ב' פעמים שנתגלו המידות של רחמים, פעם אחת לאחר שבירת הלוחות שנתגלה הי"ג מידות של רחמים, (שמות לד, ו - ז: א. אל, ב. רחום, ג. וחנון, ד. ארך, ה. אפים, ו. ורב חסד, ז. ואמת, ח. נצר חסד, ט. לאלפים, י. נשא עון, יא. ופשע, יב. וחטאה, יג. ונקה). ופעם הב' היה לאחר חטא המרגלים, אז אמר משה רק ט' מידות של רחמים (במדבר שם יח: א. ארך, ב. אפים, ג. ורב חסד, ד. נשא עון, ה. ופשע, ו. ונקה, ז. פקד עון אבות על בנים, ח. על שלשים, ט. ועל רבעים). והנה הי"ג מידות הוה התיקון של חטא העגל שהיה בחודש תמוז, וכפי ששנינו (תענית דף כו:) בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות, והתיקון הוא ע"י י"ג מידות של רחמים, ואילו תפילתו של משה לאחר חטא המרגלים היה בחודש אב, כמו שדרשו חז"ל (סנהדרין דף קד:) על הפסוק (במדבר יד, א) 'ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא' - אותו הלילה ליל תשעה באב היה. ואז אמר ט' מידות של רחמים.

כוונת התפילות בימים אלו שיאיר השי"ת לישראל ברחמים רבים

ובכתבי האריז"ל (פע"ח שער הסליחות פ"ח) מבואר שי"ג מידות של רחמים הם תיקונים דאריך אנפין ומכונים בשם 'תקוני אריך', ואילו הט' מידות הם תיקונים דזעיר אנפין ומכונים 'תיקוני זעיר', ומבאר בספה"ק בני יששכר (שם) שלהיות הימים האלה כעת בהסתר פנים בעוונותינו הרבים, לזאת הכוונה הוא בהסתרת שם הנכבד בחילופי אתוון, עד אשר יאיר השי"ת לישראל ברחמים רבים י"ג תיקוני אריך וט' תיקונים

פטרון הגליון - תמוז
הרב החסיד המופלג והמפואר
מוה"ר **חנן סיימאן** הי"ו
זכות הפצת התורה יעמוד לו ולכל משפחתו

נקודות:

ביום א' בחודש אב סתיימים י"ג הימים של בין המצרים שהם בבחינת 'תיקוני אריך' המכונים 'ימי קדם', ומתחילים ט' הימים של חודש אב שהם בבחינת 'תיקוני זעיר', ובאותו היום מת אהרן הכהן בהר ההר, וניתן למצוא רמז להאמור לעיל בתיבות 'הר ההר', כי **'ימי קדם'** עה"כ בגי' **'הר'**, ו**'ימי עולם'** בגי' **'הר'** עה"כ, נמצא ב"פ **'הר' בגי' 'ימי עולם ימי קדם', והיינו 'הר ההר' – ב' הרים**

~

ואילו מהותה של מידת הרחמים הוא התפשטות גבולות ה'אני' אף לאחרים, **דהיינו חיבור וקשר לזולת עד שצער הזולת נוגע בנימי נפשו כמו צערו וכאבו שלו עצמו ממש,** ואם יחסר לזולת מאומה הוא מרגיש כאילו הוא עצמו חסר

בני יששכר

הנה השם הזה בהתחלקו ירמוז לימי בין המצרים לתמוז ואב, אותיות ט"ד הם י"ג רומזים לי"ג ימי תמוז מן התענית עד סוף החדש, ואותיות ה"ד הם ט' רומזים לט' ימים אשר מן ר"ח אב עד התענית אשר אלו הימים כביכול הם בהסתר עד ירחם הש"י ב"ה, והנה להיות הימים האלה כעת הם בהסתר פנים בעוה"ר לזה הוא הכוונה הסתרת שם הנכבד בחילופי אתוון עד אשר יאיר הש"י לישראל ברחמים רבים י"ג תיקוני אריך (נגד הי"ג ימים של תמוז, ואמרן משה בימים ההם אחר שבירת הלוחות), וט' תיקונים דז"א (נגד ט' ימים של אב, אמרן מיכה בימים ההם אחר שליחות המרגלים אשר בכו העם בלילה ההוא בכיה של חנם)

דזעיר אנפין, ומרמז זאת בפסוק (תהלים קיח, כג) 'מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו'. תיבת **'זאת'** ראשי תיבות **ת**'יקוני **ז**'עיר **א**'ריך, ו'היא נפלאת', דהיינו שהוא מכוסה ונעלם 'בעינינו', המרמז לחודשי תמוז ואב המכונים חודשי העינים (שער הכוונות דרושי ר"ה א).

'תיקוני זעיר' הינם רחמים פשוטים ואילו 'תיקוני אריך' הינם רחמים גדולים

והנה איתא בזוה"ק (אדרא רבא ח"ג דף קלד:) שהי"ג מידות שהם תיקוני אריך נקראים **'ימי קדם'** ואילו הט' מידות שהם תיקוני זעיר נקראים **'ימי עולם'**. ותיקוני זעיר נקראים רחמים סתם שהם רחמים רגילים, ואילו תיקוני אריך נקראים רחמים גדולים. כי ישנם פגמים גדולים שלא ניתן לתקנם ע"י תיקוני זעיר אלא נדרש עבורם רחמים גדולים שהם תקוני אריך הנקראים 'ימי קדם', דהיינו שכדי לתקן פגמים אלו צריך לתקן את שורשם 'מימי קדם' שקודם בריאת העולם.

תיקוני זעיר – ימי עולם, תיקוני אריך – ימי קדם

וזהו מה שאנו אומרים כל יום בתפילת שחרית (רבונו של עולם שלאחר פרשת העקידה): ונאמר (ישעיהו סג, ט) 'בכל צרתם לא לו צר ומלאך פניו הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינטלם וינשאם **כל ימי עולם'**. ונאמר (מיכה ז, יח - כ) 'מי אל כמוך וגו' תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבתינו **מימי קדם'**. דהיינו, שקודם הזכיר התיקונים שנקראים 'ימי עולם' שהם תיקוני זעיר, ולאחר מכן הזכיר את הי"ג מידות המנויים בספר מיכה המכוונות לי"ג מידות שאמר משה (בזוה"ק שם דף קלא: שהי"ג מידות שאמר משה אינון לתתא ואילו הי"ג מידות שאמר מיכה אינון לעילא, עיי"ש), והם 'תיקוני אריך' הנקראים 'ימי קדם'.

בר"ח אב מסתיימים הימים שכנגד י"ג מידות של רחמים ואהרן הכהן פעל של יבואו ח"ו לידי נפילה

וכאמור ביום א' בחודש אב סתיימים י"ג הימים של בין המצרים שהם בבחינת 'תיקוני אריך' המכונים 'ימי קדם', ומתחילים ט' הימים של חודש אב שהם בבחינת 'תיקוני זעיר', ובאותו היום מת אהרן הכהן בהר ההר, כפי שנאמר (במדבר לג, לח) 'ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ה' וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש'. וניתן למצוא רמז להאמור לעיל בתיבות 'הר ההר', כי **'ימי קדם'** עה"כ בגי' **'הר'**, ו**'ימי עולם'** בגי' **'הר'** עה"כ, נמצא ב"פ **'הר' בגי' 'ימי עולם ימי קדם', והיינו 'הר ההר' - ב' הרים**, שאהרן הכהן נסתלק מן העולם ביום בו מסתיימים הימים שהם בבחינת 'ימי קדם' ומתחילים הימים שהם בחינת 'ימי עולם', והנה הגי' של הי"ג אותיות הראשונות של א"ב - מאות א' עד אות מ' - הוא כמספר **'קדם'** עה"כ, דהיינו הי"ג תיקוני אריך שהם רחמים גדולים, והאות שלאחר אות מ' הוא אות נ' המרמז לנפילה ח"ו כדאיתא במסכת ברכות (ד:), כי כאשר נסתלקו הרחמים הגדולים עלולים לבוא לידי נפילה ח"ו, ואהרן הכהן עלה ביום זה להר ההר כמ"ש 'ויעל אהרן', **דהיינו שפעל שלא יהיה נפילה ח"ו אלא אדרבה פעל שתהיה עליה גדולה בבחינה של 'הר ההר'.**

ב.

מידת הרחמים - הרגשת צער הזולת כצערו שלו ממש

מידת החסד היא חסד פשוטה, ואילו חסד שבא מצד מידת הרחמים היא מיזוג של דין וחסד | מידת החסד בא כדי להשפיע חסד לאחרים, ואילו חסד שבא ע"י רחמים הוא כשמרגיש הצער הזולת כצער שלו | **כאשר האדם מרגיש את צער הזולת כצערו הוא מיטיב עמו ללא גבול ומרחם עליו יותר מאשר על עצמו**

מידת החסד היא ללא גבול ואילו מידת הרחמים היא מיזוג של דין וחסד

כאמור בדברי הבני יששכר יש לכוון בימים האלו של בין המצרים את השמות הקדושים המכוונים כנגד י"ג וט' מידות של רחמים, כדי לעורר את מידת הרחמים עד אשר יאיר השי"ת לישראל ברחמים רבים י"ג תיקוני אריך וט' תיקונים דזעיר אנפין, **וצריך לבאר מהותה ועניינה של מידת הרחמים**, כי הנה ידוע שישנם ג' קוין שבאמצעותם השי"ת מנהיג את העולם, והם ג' מידות: דין חסד ורחמים, והם כנגד ג' האבות, אברהם הוא מידת החסד, יצחק הוא מידת הדין, ויעקב הוא מידת הרחמים (עי' זוה"ק ח"א דף כה: ח"ב דף קעה: קעו.).

ובפשטות השפעת הרחמים והחסדים שעל ידי מידת החסד הוא יותר מהשפעת הרחמים והחסדים שעל ידי מידת הרחמים, כי מידת החסד אין בה דין כלל אלא חסד בלבד, ואילו מידת הרחמים הוא מיזוג של דין וחסד יחד, וזהו מידת יעקב אבינו מידת תפארת שהוא הקו האמצעי הכולל בו דין וחסד יחדיו. מאידך, מצינו שדוקא ממידת הרחמים היא השפעה ללא גבול, וכמו שאמרו חז"ל (ר"ה יז:) 'ברית כרותה לשלש עשרה מדות שאינן חוזרות ריקם'. וכלשון רש"י (שמות לג, יט) 'ללמדך סדר בקשת רחמים אף אם תכלה זכות אבות, וכסדר זה שאתה רואה אותי מעוטף וקורא י"ג מדות הוי מלמד את ישראל לעשות כן, ועל ידי שיזכירו לפני רחום וחנון יהיו נענין כי רחמי לא כלים'. וכן הוא מידת יעקב אבינו - שכאמור הוא נגד מידת הרחמים - 'נחלה בלי מצרים' (עי' שבת קיח.). **ואם כן שומה עלינו להבין מהו ההבדל בין אופן ההשפעה ע"י מידת החסד לאופן ההשפעה ע"י מידת הרחמים.**

מידת החסד - השפעה לאחרים, מידת הרחמים - הרגשת צער הזולת כצערו שלו

והביאור בזה הוא שבאמת מידת החסד הוא השפעה ללא צמצום וגבול, ואינו מצומצם ומוגבל בהשפעה רק על עצמו, אלא הוא משפיע רחמים וחסדים אף לאחרים, וזאת בניגוד למידת הרחמים שהיא בעלת צמצום וגבול מצד מידת הדין שבה, ואין ענינה השפעה על הזולת, אמנם מאידך אף **העושה חסד עם הזולת יתכן שלא ירגיש בצערו וכאבו של הזולת כאילו היה צערו וכאבו שלו עצמו**, כי מטבע האדם שהרגשיו מוגבלים ומצומצמים סביב ה'אני' העצמי שלו ואינו מרגיש את רגשות זולתו, ואילו מהותה של מידת הרחמים הוא התפשטות גבולות ה'אני' אף לאחרים, **דהיינו חיבור וקשר לזולת עד שצער הזולת נוגע בנימי נפשו כמו צערו וכאבו שלו עצמו ממש**, ואם יחסר לזולת מאומה הוא מרגיש כאילו הוא עצמו חסר, וממילא יתעוררו בו רגשי רחמים וחמלה ורצון להשפיע על זולתו די מחסורו אשר יחסר לו, ולא מצד מידת החסד שצריך להיטיב, **אלא כי מרוב אהבתו והתחברותו עם הזולת הוא מרגיש את צערו ומחסורו כצערו ומחסורו ממש**, וממילא הוא שש ושמח להיטיב עם זולתו, כי בהיטיבו לזולת הוא מרגיש שלעצמו הוא מיטיב.

'כרחם אב על בנים' - כי מרגיש את צער הבן כצערו האישי ממש

וזהו שנאמר (תהלים קג, יג) 'כרחם אב על בנים רחם ה' על יראיו', כי דאגת האב לבנו והרצון להיטיב עמו אינו נובע מצד מידת החסד הטבועה בו שמשתוקק להיטיב עם הזולת, אלא כי 'נפשו קשורה בנפשו' (בראשית מד, ל), עצמו ובשרו הוא, וצערו וכאבו של בנו הוא צערו וכאבו שלו עצמו.

כאשר האדם מרגיש את צער הזולת כצערו שלו הוא מיטיב עמו ללא גבול

וזהו ביאור ההבדל בין מידת החסד למידת הרחמים, כי הגם שמידת החסד הוא השפעה ללא גבול וצמצום, ואילו מידת הרחמים היא בעלת גבול וצמצום, ומחמת זה נחשבת מידת החסד כמשפיעה יותר ממידת הרחמים, אבל מאידך, בתוך גבולות ההשפעה של מידת הרחמים השפעתה רבה יותר מהשפעה שע"י מידת החסד, כי כאמור ענינה של מידת הרחמים הוא שגבולות ה'אני' של האדם מתפשטים אף לגבי אחרים, וממילא הרחמים והחסדים שהוא משפיע הם גדולים ועצומים לאין ערוך וללא גבול, **כי טבע האדם שלא ישקוט ולא ינוח עד אשר ישקיט וירגיע את צערו וכאבו, ומבחינה זו השפעת מידת הרחמים הוא ללא גבול יותר מהשפעה שע"י מידת החסד.**

ישנה בחינה במידת הרחמים שהיא למעלה מהשכל האנושי שמרחם על הזולת יותר מאשר על עצמו

ומידה זו יש בה הבנה אף מצד השכל וההגיון, כי באמת מן הראוי שאדם ירגיש צער הזולת וירחם עליו כמו שהוא מרגיש את צערו האישי, שהלוא בעת צר לו הוא מרגיש עד כמה עומק הצער וגודל הסבל, ואם כן עליו להבין שכאשר הזולת נמצא בעת צר אין הרגשתו

שונה, ואף הוא מרגיש צער עמוק וסבל רב, אכן מעבר לשכל וההגיון יש במידה זו אף בחינה עמוקה יותר שהוא למעלה מההגיון והשכל, **כי ישנם מקרים בהם האדם מרחם על הזולת ומתמסר אליו יותר ממה שהוא מרחם ודואג לעצמו**, והוא כאשר האדם מרגיש שהזולת תלוי בו ושם עליו מבטחו, וכמו רחמי האב על הבן, שהאב דואג ומתמסר לבנו הרבה יותר ממה שהוא דואג לעצמו, ובחינה זו היא למעלה מהבנת השכל וההגיון, אלא הוא מהכוחות המופלאים שבנפש האדם שלא ניתן להבינו בשכל האנושי, וידוע שתיבת 'אני' הוא משורש **'אין'**, והוא בחינת רצון עמוק שהוא הכתר העליון ושם אין דין כלל אלא רחמים גמורים, **והיינו שישנו כח בנפש האדם שה'אני' שבו יתפשט על הזולת יותר ממה שהוא דורש לעצמו**, והוא בחינה גבוהה למעלה מהשכל האנושי ושורשה מהרצון העליון.

ג.

מלך לובש רחמים: הקב"ה מרחם על הבריאה למענו

כ"ב ימים של בין המצרים כנגד הכ"ב אותיות התורה | שורש כ"ב אותיות התורה הם בעולם 'המלבוש' | **לבוש צריך להיות בטל לגמרי למי שלובש אותו ולהיות חלק ממנו** | כל הבריאה הם לבושים של כביכול וכאשר נברא נמצא בצער אף השכינה בצער כי הם חלק ממציאותו | **וזהו גילוי של מידת הרחמים לגלות הצער של הבריאה כצערו של כביכול ממש**

י"ג תיקוני אריך וט' תיקוני זעיר הם יחד כ"ב - סוד כ"ב אותיות התורה

והנה בתחילת הדברים הובאו דברי האריז"ל שבימים אלו של בין המצרים צריך לכוון בברכת אבות את שם טדה"ד שהם האותיות שקודם שם הוי"ה, והוא לעורר י"ג תיקוני אריך וט' תיקוני דזעיר אנפין, שאותיות ט"ד בגי' י"ג, ואותיות ה"ד בגי' ט' וכפי שנתבאר לעיל, ובספה"ק בני יששכר (שם) מביא מספה"ק ברית כהונת עולם (מאמר קדושה משולשת פ"א) שיחד - היינו י"ג וט' - הם בגי' כ"ב, סוד כ"ב אותיות התורה.

'אותיות' מלשון 'אותות' - כי בכ"ב אותיות התורה גנוזים סודות עמוקים וטמירים

והיינו כי בכ"ב אותיות התורה גנוזים סודות עמוקים וטמירים עד למאד שלא ניתן להסבירם ולבארם בשכל האנושי, ולכן נקראים בשם 'אותיות' מלשון 'אותות ומופתים', שהם דברים פלאיים ונפלאים מהשכל האנושי, וכן האות הראשונה נקרא 'אל"ף' אותיות 'פל"א', שפעולת האותיות בכל העולמות הוא באופן פלאי, ולא ניתן להשיגם ע"י השכל האנושי.

שורש כ"ב אותיות התורה בעולם הגבוה ביותר שהוא עולם המלבוש

ושורש האותיות הוא ב'עולם המלבוש', והוא העולם גבוה ביותר, והיו מחכמי המקובלים שלא הזכירו כלל עולם זה בכתביהם לרום גובה של עולם זה, מאידך מצינו לכמה מחכמי הרז האחרים שכן דרשו בענין עולם המלבוש, ויסוד הדברים בקוצר אמרים הוא, כי כאשר עלה ברצונו הפשוט לברוא את העולמות **צמצם כביכול את אורו ומהותו שהוא אין סוף כלל כדי להניח מקום פנוי לברוא את כל העולמות כולם.** והצמצום הראשון היה במה שנעשה כעין לבוש אשר בהם נתלבש המאציל אין סוף ב"ה, ואותו המלבוש נתהוה מאורו העצמי, וכדרך אמרם ז"ל (בר"ר כא, ה): כהדין קמצא דלבושיה מיניה וביה [בריה אשר לבושו אינו דבר נפרד אלא חלק מגופו]. **ומלבוש זה הוא מעצמות רוחניות כ"ב אותיות התורה**, שהיא לבושו של הקב"ה דלבושיה מיניה וביה, שבה נתלבש והיא מאורו עצמותו כביכול, ונתצמצם בתוך לבושו להתגלות בה ועל ידה בכל המציאות כולו, ומהם נארגו רל"א שערים המבוארים בספר יצירה (פ"ב ב - ד), והם הם האותיות העליונות שמהם נצטרפו הצירופים שבהם נבראו שמים וארץ כמפורש בספר יצירה (שם ה).

וזהו סוד דברי המדרש (שמו"ר נ, א): מהיכן נבראת האורה, נתעטף הקדוש ברוך הוא בשלמה והבהיק העולם מזיוו מראשו ועד סופו, כמו שכתוב (תהלים קד, ב) 'עוטה אור כשלמה', ואח"כ 'נוטה שמים כיריעה'.

המלבוש בטל ללובשו ונעשה חלק ממנו

וכמו כן מצינו שי"ג תיקוני דיקנא שהם השערות נקראים בשם לבוש (עיין עץ חיים שמ"ב פ"א), כי ענין לבוש הוא התפשטות מהמקור, והמקור הוא גוף האדם ממנו צומחות ומתפשטות השערות. ואף לבוש חיצוני שאינו מתפשט מגוף האדם נעשה במידה מסוימת כחלק מגוף האדם עצמו, וכדרך אמרם ז"ל (סנהדרין דף פג:): בזמן שבגדיהם עליהם כהונתם עליהם, אין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם. דהיינו שבגדי הכהונה נהפכים להיות חלק מהכהן עצמו, ובהעדר בגדי כהונה חסר בעצמיות הכהן, וכמו"כ התירו חז"ל לצאת בשבת לרה"ר עם המלבושים ואין בהם משום איסור הוצאה בשבת מחמת שהם בטלים לגוף האדם. ובאמת מתחילת בריאתו של אדם הראשון הוא נברא כאשר לבושו עליו, כי העור של האדם היה לבושו, ורק לאחר החטא הוזקק ללבוש חיצוני, אבל בשורשו הלבוש אינו דבר חיצוני אלא מתפשט מגוף האדם עצמו.

ויתירה מכך מצינו, שכאשר רות רצתה לבקש מבועז שישא אותה לאשה, היא השתמשה בלשון 'ופרשת כנפך על אמתך' (רות ג, ט), דהיינו שבעל הלבוש יכול להכניס את השני לתוך המציאות שלו באמצעות הכנסתו תחת כנפי בגדו, וזהו כח של 'לבוש'.

כאשר הנבראים בצער אף השכינה בצער כי כולם בטלים אליו וחלק ממציאותו

והנה אמרו חז"ל (אבות פ"ו מי"א): כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא ברא אלא לכבודו, שנאמר (ישעיהו מג, ז) 'כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו'. ורבי יוחנן קרי למאני מכבדותא (ב"ק דף צא:). **והיינו שכל הנבראים שנבראו לכבוד הבורא ית"ש הם לבושים של הקב"ה, וממילא כל הנבראים הם חלק ממציאות הבורא עצמו**, כי הלבושים בטלים למקור עצמו ונעשים חלק ממנו.

וממוצא הדברים יובן מה דאיתא בספה"ק שכאשר האדם מתפלל להקב"ה אל יתפלל עבור עצמו, אלא למען כבוד שמו יתברך, שהלוא כל הנבראים כולם הם לבושים של הקב"ה, והלבושים בטלים למקור ונעשים חלק ממנו, וכמו שנאמר (ישעיהו מח, יא) 'למעני למעני אעשה', **כי כאשר הנבראים שרויים בצער, השכינה עצמה בצער, שכל הנבראים הם חלק מעצמיות הבורא.**

'למעני למעני אעשה' - סוד התפילה להתפלל עבור כבוד שמו יתברך

וזהו שאמרו חז"ל (ר"ה דף יז:): 'ויעבר ה' על פניו ויקרא' (שמות לד, ו), אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור והראה לו למשה סדר תפלה, אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם. וכתב מהרש"א בחידושי אגדות (שם): בספר ישן מחכמת המקובלים מצאתי וז"ל, **נתעטף הקדוש ברוך הוא באותו טלית לבנה שנתעטף בברייתו של עולם שעליו נאמר 'עוטה אור כשלמה'**, שמבהיק מסוף עולם ועד סופו וכו', והאריך בסוד הענין. והיינו שהקב"ה גילה למשה רבינו רז זה, והראה לו סדר תפילה, שאל יתפלל האדם עבור עצמו, אלא יתפלל למען כבוד שמו יתברך, **כי כל הנבראים כולם הם התפשטות לבושיו של הקב"ה אשר פרס כנפיו עליהם**, והרי הם חלק מעצמיותו ית"ש, ואם כן עשה למענך ולא למעננו.

וכך איתא בספה"ק בביאור הפסוק (ישעיהו כה, ט) 'ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו, זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו'. דהיינו שישועת ישראל הוא ישועת הקב"ה, וכל בקשותינו מלפניו הם כדי לשמוח בישועתו ית"ש. וכאשר כל הבריאה כולה תגיע להכרה זו, שאין מציאות עצמית של הנבראים, אלא כל הבריאה היא לבוש של הקב"ה, אז 'וימלא כבוד ה' את כל הארץ' (במדבר יד, כא), כי כבוד ה' הוא כינוי למציאות הבורא ית"ש, והיינו שכל הבריאה כולה תהיה רק מציאותו ית"ש.

ה'אני' של הקב"ה כולל כל הבריאה מראשית ועד אחרית

ומעתה יתבאר אשר זו היא מידת רחמים גדולים של הקב"ה, **כי כאמור מידת הרחמים הוא התפשטות הרגשת העצמיות על הזולת כאילו הוא חלק מהעצמיות,** אשר הרחמים המתפשטים מן האדם על זולתו יכולים להיות יותר מן הרחמים שיש לו על עצמו והיינו שבחינת 'אני' שלו בא מבחינת 'אין' שהוא בחי' כתר עליון ורחמים גמורים.

וכיון שהתבאר אשר כל הבריאה היא התפשטות ולבוש של הקב"ה, נמצא אשר השפעת הקב"ה הוא מצד מידת הרחמים, והרחמים הללו הם מבחי' 'אין' שהם רחמים גמורים, וכביכול בחי' ה'אני' שלו באה מבחי' 'אין', **ולכן ככל שתתברר אמת זו שכל העולם הוא חלק ממציאות השי"ת יושפעו לעולם רחמים גדולים ונפלאים**, וזהו שנאמר (ישעיהו מד, ו) 'כה אמר ה' מלך ישראל וגאלו ה' צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים'. דהיינו שה'אני' של הקב"ה מתפשט על כל הבריאה כולה מראשית ועד אחרית, כי כל הבריאה כולה הם לבושים של שם הוי"ה, וכולם בטלים אליו ונעשים חלק מה'אני' של הקב"ה ועל ידי זה נשפעים רחמים גדולים ונגאל גאולת עולם בב"א.

נקודות:

ישנם מקרים בהם האדם מרחם על הזולת ומתמסר אליו יותר ממה שהוא מרחם ודואג לעצמו, והוא כאשר האדם מרגיש שהזולת תלוי בו ושם עליו מבטחו, וכמו רחמי האב על הבן, שהאב דואג ומתמסר לבנו הרבה יותר ממה שהוא דואג לעצמו, ובחינה זו היא למעלה מהבנת השכל וההגיון, אלא הוא מהכוחות המופלאים שבנפש האדם שלא ניתן להבינו בשכל האנושי

~

וכיון שהתבאר אשר כל הבריאה היא התפשטות ולבוש של הקב"ה, נמצא אשר השפעת הקב"ה הוא מצד מידת הרחמים, והרחמים הללו הם מבחי' 'אין' שהם רחמים גמורים, וכביכול בחי' ה'אני' שלו באה מבחי' 'אין', ולכן ככל שתתברר אמת זו שכל העולם הוא חלק ממציאות השי"ת יושפעו לעולם רחמים גדולים ונפלאים

א.
נדרי יעקב אבינו ודוד המלך לבנין ביהמ"ק

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר, זה הדבר אשר צוה ה'. איש כי ידור נדר לה' או השבע שבועה לאסור אסר על נפשו, לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה (ל, ב-ג).

פרשת הנדרים נקראת בכל שנה בימי בין המצרים, ונראה כי יש קשר בין ענין פרשה זו לעניינם של ימים אלו, אשר בני ישראל עוסקים בהם באבלות על חורבן ביהמ"ק ובציפיה לבניינה בב"א.

ויש לפרש בפשטות כי יסוד בנין ביהמ"ק שנהיה ע"י דוד המלך ע"ה, הוא ע"י **שנדר** על הדבר כמו שנאמר (תהלים קלב, א-ד) "שיר המעלות זכור ה' לדוד את כל ענותו, **אשר נשבע לה' נדר לאביר יעקב** וגו' עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב". ונדר זה היה 'לאביר יעקב' כמו שביארו חז"ל (ב"ר ע, א) 'יעקב פתח בנדר תחלה לפיכך כל מי שהוא נודר לא יהיה תולה את הנדר אלא בו וכו' נדר לאביר יעקב, תלה את הנדר במי שפתח בו תחלה'. ונדר זה אשר נדר יעקב אבינו היה יסודו של בית המקדש, שכן אמר (בראשית כח, כ-כב) וידר יעקב נדר לאמר וגו' והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלקים וגו' [ולכן נקרא ביהמ"ק בית אלקי **יעקב** (ישעיה ב, ג)]. הרי כי **כל יסודו של בית המקדש היה ע"י נדרים**, ואכן בית המקדש הוא מקום **קיום הנדרים**, כמו שכתוב (תהלים סה, ב) לך דומיה תהלה אלקים בציון **ולך ישולם נדר**, כי כל איש ישראל **שנדר** קרבן היה צריך להביאו לבית המקדש, כמו שכתוב (דברים יב, יא) והיה המקום אשר יבחר ה' אלקיכם בו לשכן שמו שם, שמה תביאו וגו' **וכל מבחר נדריכם אשר תדרו לה'**. ובזה מובנת השייכות של פרשת **הנדרים** לימים אלו שעוסקים בהם בענין **בית המקדש**.

ואכן הנדר הראשון שנדר יעקב אבינו ע"ה התייחס בפירוש על ביהמ"ק כנ"ל, וגם תלה את נדרו בענין זה, שהרי אמר (בראשית כח, כא) והיה ה' לי לאלקים, ופירש רש"י דהיינו 'שלא ימצא פסול בזרעי', כי היה אז בדרכו אל בית לבן להעמיד י"ב שבטים, ולכן ביקש שיהיו כל בניו הולכים בדרכו הטובה. והנה כתב הרמב"ן (הקדמה לס' שמות) כי כאשר באים הבנים למעלת האבוה"ק, אשר השכינה שרתה עליהם כמו שאמרו חז"ל, אז נחשבו הבנים לגאולים, עיי"ש. ונמצא כי כאשר ביקש יעקב אבינו ע"ה על בניו שילכו בדרכו, ביקש בזה שיֵחָשבו גאולים ותשרה עליהם השכינה. והרי כלל ישראל נחשבים גאולים רק כאשר ביהמ"ק הוא בבניינו, וכמו שרואים כי תמיד היתה גאולת ישראל וגלותן ח"ו תלויים בבנין ביהמ"ק. וא"כ **כאשר תלה יעקב אבינו ע"ה את נדרו בזה שילכו בניו בדרכו ויהיו גאולים, ביקש בזה על בנין ביהמ"ק.**

ויש להתבונן עוד בדמיון נדרו של דוד המלך 'לאביר יעקב', אל נדרו של יעקב אבינו בעצמו. שהרי דוד המלך הזכיר בנדרו (תהלים קלב, ג) אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה, וגם נדרו של יעקב בא אחר י"ד שנים שלא נתן שנת לעיניו ולעפעפיו תנומה (ב"ר סח, יא). ואכן גם עבודת הצדיקים להתאונן על חורבן ביהמ"ק היא בעיקר בשעות הלילה [בשעת שינוי המשמרות או בחצות הלילה], בשעה שבני אדם רגילים ישנים, והם מנדדים שינה מעיניהם ומשכימים להתאונן על חורבן ביהמ"ק ולהשתוקק לבניינו. [ויש לרמז קצת בביאור הענין, כי **'שינה'** הוא בגי' **שס"ה** שהוא בחי' שס"ה גידין שהם בחי' **דינים**, וכדי לבנות את ביהמ"ק צריכים **להמתיק** את הדינים והוא ע"י **מיעוט השינה**. וזה עצמו הוא בחי' **הנדרים**, שכן ידוע כי המתקת הדינים באה ע"י האותיות הקודמים, והאותיות שלפני **שס"ה** הם נד"ר, ולכן היו מנדדים **שינה** מעיניהם ונודרים **נדרים** לבנין ביהמ"ק].

ב.
תנאי בני גד ובני ראובן כענין תנאי במעשי בראשית

ר' מאיר אומר כל תנאי שאינו כתנאי בני גד ובני ראובן אינו תנאי, שנאמר ויאמר אליהם אם יעברו בני גד ובני ראובן, וכתיב ואם לא יעברו חלוצים (קידושין סא.)

יש לבאר למה דוקא ממעשה בני גד ובני ראובן ילפינן דיני התנאים. הנה **ענין התנאי הוא יסוד כל מעשי בראשית ודרך הטבע**, וכמו שאמרו חז"ל (ב"ר ה, ה) כי הקב"ה התנה תנאי עם כל מעשי בראשית שיהיו משועבדים אל בני ישראל. והיינו לפי שדרך הטבע פועל באופן של **הסתר** על ההנהגה העליונה, לכן הכניס הקב"ה תנאי בתוך דרך הטבע עצמו שיהיה משועבד לבני ישראל. ובזה יבוארו דברי חז"ל (כתובות עד.) שרק בדבר שיכול לפעול ע"י **שליח** מועיל **תנאי**, עיי"ש. והיינו כי דרך הטבע פועל ע"י מלאך מט"ט שהוא בחי' **שליח**, כמו שכתוב עליו (שמות כג, כ) הנה אנכי **שולח** מלאך וגו'. ורצה לומר כי בענייני דרך הטבע הפועלים ע"י **שליח**, בהם יש את ענין **התנאי** במעשי בראשית הנ"ל.

והנה **חוץ לארץ לעומת ארץ ישראל, היא כבחי' דרך הטבע לעומת למעלה מן הטבע**. כי באר"י יש השגחה מיוחדת כידוע, ואילו חו"ל היא תחת שליטת שרי מעלה בתוקף דרך הטבע. ולכן כאשר רצו בני גד ובני ראובן להישאר **בחו"ל**, שהיא תחת שליטת **מלאך מט"ט ודרך הטבע**, עשה עמהם משה רבינו **תנאי**, ומזה יכולים ללמוד כל דיני התנאים.

ג.
מ"ב מסעות ליציאת מצרים, ומ"ב מסעות לביאת הארץ

ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' ואלה מסעיהם למוצאיהם (לג, ב).

הנה **יציאת מצרים** היתה בכדי לעלות ולהיכנס **לארץ ישראל**, וכמו שאמר הקב"ה למשה רבינו (שמות ג, ח) וארד להצילו מיד מצרים **ולהעלותו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה** וגו'. אלא שגרם החטא ודור יוצאי מצרים לא היו באי הארץ, אלא הם מתו במדבר ובניהם אחריהם ירשו את ארץ ישראל. ונמצא כי נתחלקה יציאת מצרים וביאת הארץ לשני דורות נפרדים, אלו יצאו ממצרים ואלו באו אל הארץ.

ומעתה יש לומר כי מ"ב המסעות היו להם שני פירושים, כי מתחלה נועדו להיות חלקי הדרך **היוצאת** ממצרים כדי **לנסוע ולהגיע** לארץ ישראל, אבל לבני אותו דור שלא נכנסו לארץ ישראל היו **מסעות** אלו רק למען השלמת **היציאה** ממצרים, כי בכל מסע ומסע התרחקו עוד מטומאת מצרים. וי"ל כי 'מוצאיהם' הוא ענין יציאה ממצרים, ו'מסעיהם' הוא הנסיעה לארץ ישראל כמו כל נסיעה לבוא לאיזה מקום, ובזה יש לפרש את הפסוק, כי בתחלה הוא עוסק במה שהיו המסעות צריכות להיות, וזהו שאמר את **מוצאיהם** היינו **היציאה ממצרים** שהיתה עבור **למסעיהם** שיסעו ויגיעו לארץ ישראל. ואח"כ מסיים על מה שהיה למעשה, **ואלה מסעיהם** שכל מטרתם לא היתה אלא **למוצאיהם** למען השלמת היציאה ממצרים.

ד.
ערי מקלט להמשיך רחמנות לתקן את הרציחה

והקריתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה לכם, ונס שמה רוצח מכה נפש בשגגה (לה, יא).

יש להתבונן למה בנו ערים מיוחדות לקלוט בהם את הרוצחים בשוגג, ויש עסק שלם מן הערים האלו. ובאמת מצאנו כי ענין **עיר** הוא תיקון על **רציחה**, כי קין שהוא הראש **לרוצחים** (אסת"ר הקדמה, י) היה בונה **עיר** (בראשית ד, יז), וצ"ב בזה.

הנה האדם מיוחד מכל הבעלי חיים במה שהוא בר **דעת**, ולפי שהוא בר דעת הוא ג"כ בעל **רחמנות**, כי הדעת גורמת שיכיר וירגיש באמת במה שמצער את זולתו ועי"ז ירחם עליו [ולכן מי שאין בו **דעת** אסור **לרחם** עליו (ברכות לג.), לפי שהוא עצמו אינו בעל רחמנות כי אין לו דעת]. וחיות השדה טורפות והורגות **באכזריות** גדולה, כי אין להן **דעת** כלל, ואין להן שייכות עם **האדם** בעל הדעת. וכמו חיות טורפות אלו, הוא גם האדם **הרוצח** במזיד ח"ו, כי נהיה בזה אכזרי כמו חית טרף. [ואילו **הבהמות** שיש להן כבר יותר שייכות אל **האדם**, הרי הן פחות אכזריות ואינן טורפות את זולתן. ולעתיד לבא הוא אומר (ישעיה יא, ו-ט) וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ וגו' לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ **דעה** את ה' וגו', הרי כי כאשר תתרבה **הדעת**, יפסיקו גם **החיות** הרעות לטרוף ולהרוג זו את זו].

אכן הרוצח **בשוגג**, לכאו' לא היתה לו כוונה רעה, ואינו בעל אכזריות ח"ו. אבל לפי שהיה מעשהו **בבלי דעת** כמו שאמר עליו הכתוב (דברים ד, מב), והעדר הדעת הוא העדר **הרחמנות**, לכן נחשב גם מעשהו לרציחה הצריכה תיקון, ולכן הרי הוא צריך לברוח אל ערי המקלט. **כי כדי לבנות עיר צריכים להיות אדם בעל דעת, היפך מן החיות הרעות הדרות ביערות ובמדבריות.** ולפי שבנין העיר בא ע"י **דעת**, לכן הרי הוא ממשיך **רחמנות** ומתקן את הרציחה. ולכן אמרה תורה על הרוצח בשוגג, שהיה זה כאשר בא עם רעהו **ביער לחטוב עצים** (דברים יט, ה), כי **יער** הוא היפך מעיר, ולכן הוא מקום החיות הטורפות, ודוקא שם נכשל אדם זה ברציחה בלי **דעת**. ולכן תיקונו בא ע"י **ערים** מיוחדות שנבנו **בדעת**, להמשיך **רחמנות** לתקן את הרציחה [וכך גם בערי הלויים, שהם הבעלי **דעת** של כלל ישראל, וממשיכים עליו את מדת הרחמים].

ולעומת הדעת שבקדושה המביאה רחמנות, יש **דעת דסטרא אחרא שהוא קלי' עמלק, ועליהם צריכים לעורר היפך הרחמנות** [ולכן נענש שאול המלך ע"ה כאשר **ריחם** על אכזרים אלו, כי היה **רחמן במקום אכזרי** (קה"ר ז, כד)]. ועליהם נאמר (תהלים ט, ז; וברש"י שם) **האויב תמו חרבות לנצח וערים נתשת אבד זכרם המה**, כי הם **האויב** אשר נצטוינו **לכלותם לנצח** ולאבד את **זכרם**. והזכיר את **עריהם** במיוחד, כי ערי העמלקים הם ההיפך הגמור מענין העיר בקדושה. ולכן ביו"ט של מחיית עמלק יש יום מיוחד **לערים המוקפות חומה**, דהיינו ערים המיושבות ביותר, כי במחיית עמלק ועריהם מיתוספת קדושה מיוחדת בענין הערים של הקדושה, ונמשך דעת ורחמנות דקדושה בתוקף גדול.

ה.
סמיכות פרשת מסעי לפרשת דברים

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן (לג, א).

אי' בספה"ק בני יששכר (סיון ה, יב) כי ישנם ו' סדרות הפותחות באות א', אלה תולדות נח (בראשית ו, ט), אלה פקודי המשכן (שמות לח, כא), אם בחוקותי תלכו (ויקרא כו, ג), אלה מסעי (במדבר לג, א), אלה הדברים (דברים א, א), אתם נצבים (שם כט, ח), וסימן לדבר בפסוק (איוב לג, לג) ואאלפך חכמה דהיינו ו' אלפין, עיי"ש. ויש לומר כי ו' סדרות אלו הם כנגד ו' המדות העליונות מחסד עד יסוד, ובזה מבואר למה נסמכו בענין זה פרשיות מסעי ודברים זה אחר זה, כי הם כנגד מדות **נצח והוד הפועלות תמיד ביחד**, כמו שרואים בסדר השבעה רועים המכוונים אל המדות העליונות, כי משה ואהרן שהם בחי' נצח והוד הם היחידים מבין הרועים **שחיו יחד באותו הדור**, וכן רואים באיברי האדם המכוונים אל המדות העליונות, כי **שני הרגלים** מכוונים כנגד נצח והוד, ותמיד הולכים ועומדים עם **שני הרגלים ביחד**, כי מדות אלו פועלות תמיד ביחד, ולכן גם נסמכו פרשיותיהם זו לזו.

ופרשת מסעי פותחת בפסוק 'אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן', ונזכרו שניהם יחדיו, ואכן שנותיהם של משה ואהרן בעת עמדם לפני פרעה לגאול את בני ישראל, שהיה משה בן **פ'** שנים ואהרן בן **פ"ג** (שמות ז, ז), הנה יחד הם בגי' **'נצח הוד'**. ולפי שבעיקרה פרשת מסעי היא בחי' **נצח** המכוון למשה רבינו ממשיך הפסוק ואומר ויכתוב **משה** וגו' (לג, ב), והפרשה מסיימת אשר צוה ה' ביד **משה** וגו' (לו, יג). ואילו פרשת דברים שהיא בחי' הוד המכוון לאהרן הכהן, הנה **'דברים'** בגי' **'אהרן'**. והנה ספר **במדבר** הוא **הספר הרביעי** בחי' **נצח**, ולכן בו נאמרה פרשת מסעי שהיא בחי' נצח כנ"ל, ופרשת **דברים** נאמרה בספר **דברים** שהוא **הספר החמישי** בחי' **הוד**.

ובך נקשרו נפשות חברייך:

דער קשר וואס א איד שפירט צו ירושלים – א יסוד אין אידישקייט

א. ביום חתונתו: דער שטארקער קשר צווישן כלל ישראל מיטן רבוש"ע

דער רבוש"ע האט בוחר געווען אין כלל ישראל | ער האט חתונה געהאט מיט זיי | ער האט זיי געגעבן די תורה – וואס דורכדעם ווערט מען מקושר צו אים | ווען א איד דערהערט און שפירט די אהבה – ווערט ער נאנט צום רבוש"ע | עס קומט אים אָן לייכט צו טון מצוות לשמה | 'לשמה' מיינט נישט, אז מען האט נישט הנאה | א משל צו א טאטן וועלכער גיבט צו עסן פאר זיין קינד | ווען דער רבוש"ע האט א נחת רוח – האט דער איד אויך הנאה | טאמער מען דערהערט נישט די אהבה – איז זייער שווער צו צוקומען צו 'לשמה'

ב. תוכו רצוף אהבה: דער פלאץ וואו עס ברענגט זיך ארויס דער 'קשר אהבה'

דער בית המקדש איז דער שטוב וואו דער רבוש"ע האט געוואוינט צוזאמען מיט כנסת ישראל | דארט האט געהערשט שמחה למעלה ולמטה | מיטן חורבן ביהמ"ק איז פארגעסן געווארן וואס שמחה מיינט | דאס חשכות אז א איד קען מיינען אז די גוי'אישע שמחה איז א שמחה | די אידן וועלכע זענען מתאבל אויף ציון – ווייסן וואס שמחה מיינט | אין תהלים קען מען טרעפן א בילד פונעם בית המקדש

ג. זכור אהבתך הישנה: אויך היינט אין גלות קען מען לעבן מיט א נאנטן 'קשר'

א מענטש טאר נישט אנקוקן תורה און מצוות ווי שטרענגע געזעצן | טאמער איינער האט אזא בליק – איז ער אויפן פארקערטן ריכטונג פונעם מכוון פון תורה און מצוות | צוליב דעם חשש האט מען נישט געארבעט צופיל מיט יראת העונש | עונש מיינט אז דער מענטש גייט אוועק פונעם זיסן באשעפער און עס ווערט אים אויטאמאטיש ביטער | גלות מיינט אז דער מענטש איז בוחר נישט צו זיין אונטער די פליגל פון דער שכינה | אפילו זייענדיג אין גלות קען מען זיך צוריק אויסדרייען מיטן פנים צום רבונו של עולם און ווערן מקושר מיט דער אהבה הישנה | בזמן הבית האט מען שטענדיג געאטעמט בית המקדש | דאס האט זיך גענומען פון די שלש רגלים וועלכע האבן אריינגעשיינט אויפן גאנצן יאר | בזמן הגלות דארף מען שטענדיג בענקען אוןווארטן אויף דער גאולה | עצה טובה קמ"ל: לערנען און פארשטיין די פיוטים פון רבי יהודה הלוי | דער קנין פון ימי בין המצרים עפנט אויף א נייעם שער אין גאנץ אידישקייט

א.

ביום חתונתו: דער שטארקער קשר צווישן כלל ישראל מיטן רבוש"ע

בין המצרים קען מען טרעפן די שכינה

עס איז באקאנט דאס ווארט וואס דער קאזניצער מגיד - און אסאך חסיד'ישע ספרים - ברענגען אויפן פסוק (איכה א, ג): "כָּל רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים", אז 'כל רודפיה' - די אלע וועלכע לויפן נאך די שכינה הקדושה, 'השיגוה' - קענען דערגרייכן די שכינה הקדושה, ווען?! 'בין המצרים' - אין די טעג פון 'בין המצרים'! דאס זענען ספעציעלע טעג וואס מען קען זוכה זיין צו געוויסע הצלחות וואס מען קען נישט זוכה זיין אין אנדערע זמנים. מען קען דאס מסביר זיין אויף פארשידענע ענינים וואס מען קען מצליח זיין אין די איצטיגע טעג, אבער מיר וועלן זיך באציען צו איין ענין - וועלכע איז א גרויסער עיקר אין גאנץ עבודת ה', דער ענין וואלט געדארפט זיין אסאך מער איינגעווארצלט ביי אידן - בפרט ביי עובדי ה' און בני תורה.

דער קשר צום בית המקדש איז א 'יסוד' אין אידישקייט

איינע פון די גרויסע עקרים אין אידישקייט איז דער ענין פון האבן א קשר מיטן בית המקדש, מיט ציון און ירושלים און מיט ארץ ישראל; ווי מען זעט אינעם 'חלק הנגלה' פון דער תורה, וויפיל הלכות עס זענען אוועקגעשטעלט געווארן אויף דעם ענין פון האבן א קשר צו ירושלים, וויפיל ענינים וואס מען מאכט צוליב 'זכר לחורבן', אלס 'אִם לֹא אַעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי', און בפרט די אלע הלכות פון בין המצרים און תשעה באב - וואס דאס איז כל כולו אוועקגעשטעלט אויף דעם ענין פון האבן א קשר מיטן בית המקדש וועלכער איז חרוב געווארן אין די טעג. און וויפיל דאס איז אן עיקר אינעם 'חלק הנגלה' - איז עס נאך אסאך א גרעסערער עיקר אינעם 'חלק הנסתר' פון דער תורה! **ביי אלע צדיקים און עובדי ה' פון די פריערדיגע דורות איז געווען א גרויסער עיקר אינעם גאנצן עבודת ה' צו האבן שייכות קיין ארץ ישראל**, צי דורך 'תיקון חצות' און פארשידענע עניני אבילות אויפן חורבן, צי דורך שיקן געלט קיין ארץ ישראל וכדומה. אבער דער עיקר נקודה איז נישט נאר געווען די מעשים וואס מען האט געטון דערצו, נאר דאס הארץ וואס מען האט געהאט דערצו! די גאנצע עבודת ה' האט זיך געדרייט ארום א טיפן קשר צום ענין פון ציון, ירושלים און בית המקדש! מען האט געלעבט מיט א טיפן געפיל פון 'געגועים' און בענקעניש צו ביאת משיח און בנין בית המקדש! עס האט זיך געשפירט אז אלע עבודות וואס מען טוט האט נישט קיין שלימות - ווילאנג עס וועט נישט זיין דער זאך וואס דער רבונו של עולם האט אוועק געשטעלט אויף דער וועלט - וועלכע רופט זיך 'ציון וירושלים'.

יעדער איד שפירט דעם קשר - נאר מען ווייסט נישט וואס מען שפירט

מען וועט פרובירן אביסל מסביר צו זיין: וואס איז דאס 'ציון וירושלים'?! וויאזוי איז מען זיך מקשר דערצו?! וויאזוי באקומט מען א געפיל דערצו?! און כאטש וואס דער ענין איז זייער איידל, און א גרויס טייל דערפון קען מען בכלל נישט מסביר זיין, ווייל **עס איז א געפיל וואס האט נישט קיין ווערטער און איז העכער פון יעדן שכל'דיגן הסבר, און יעדע אידישע נשמה איז דאס מרגיש טיף אינערליך אין הארץ** - דאך דארף מען פרובירן אויף וויפיל עס איז שייך אריינצוטראכטן און מסביר זיין בערך פון וואס מען רעדט, כדי מען זאל קענען מגלה זיין דעם טיפן באהאלטענעם געפיל, זיך אנכאפן דערין און באקומען א קשר און שייכות - נישט נאר אין די דריי וואכן, נאר אויך א גאנץ יאר - צו 'ציון וירושלים'.

דער רבוש"ע האט 'בוחר' געווען אין 'ארץ ישראל' און 'ירושלים'

מען ווייסט פון אלע ספרים אז דער קשר צווישן דעם רבונו של עולם מיט כלל ישראל איז געבויעט אויף 'בחירתו יתברך' - דער רבונו של עולם האט אונז אויסגעוועלט פון אלע פעלקער צו זיין זיין פאלק, 'עם הנבחר', וואס דאס איז נישט געבויעט אויף קיין שום זייטיגע סיבה, נאר עס שטאמט בלויז פונעם גרויסן רצון און אהבה וואס דער רבונו של עולם האט אונז ליב; ווי מען זאגט יעדן טאג ביים דאווענען: "הבוחר בעמו ישראל באהבה". עס איז אינטערעסאנט צו באמערקן, אז ממש די זעלבע לשונות פון 'בחירה' טרעפט מען ווען עס קומט צום ענין פון 'ציון וירושלים'; ווי עס שטייט אסאך מאל אין דער תורה (כמו; דברים יב, ה; ועוד): "אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹקֵיכֶם מִכָּל שִׁבְטֵיכֶם", און ווי עס שטייט אין תהלים (קלב, יג): "כִּי בָחַר ה' בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ". און עס שטייט ווייטער אין פסוק א געוואלדיגן לשון (שם יד): "זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ" - דער רבונו של עולם זאגט: "איך האב שוין געהאט פארשידענע פלעצער ווי איך האב גערוהט; ווי עס שטייט (דברי הימים-א יז, ה): "וָאֶהְיֶה מֵאֹהֶל אֶל אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן", אבער איינמאל איך בין אנגעקומען קיין ציון - וויל איך שוין נישט גיין אין ערגעץ! 'זאת מנוחתי עדי עד' - דא איז מיין פלאץ אויף אייביג, און נישט ערגעץ אנדערש!". און דער רבונו של עולם זאגט נאך צו א טעם: "פארוואס וויל איך דא בלייבן רוען?! 'כי אויתיה' - ווייל איך האב דאס געגלוסט! איך האב ליב דעם פלאץ און

נקודות:

ביי אלע צדיקים און עובדי ה' פון די פריערדיגע דורות האט זיך די גאנצע עבודת ה' געדרייט ארום א טיפן קשר צום ענין פון ציון, ירושלים און בית המקדש! עס האט זיך געשפירט אז אלע עבודות וואס מען טוט אין גלות האט נישט קיין שלימות

נקודות:

'זאת מנוחתי עדי עד' – דא איז מיין פלאץ אויף אייביג, און נישט ערגעץ אנדערש! און דער רבונו של עולם זאגט נאך צו א טעם: פארוואס וויל איך דא בלייבן רוען?! 'כי אויתיה' – ווייל איך האב דאס געגלוסט! איך האב בוחר געווען דעם פלאץ ווייל איך האב עס ליב

~

דער מכוון פון גאנץ תורה און מצוות איז, אז דורכדעם זאל מען צוקומען צו א מורא'דיגן קשר פון אהבה און יחוד מיטן רבונו של עולם, און כדי צו קענען לעבן שטענדיג מיט דעם קשר – האט דער רבונו של עולם אויסגעוועלט א ספעציעלן פלאץ וואס דארט ווערט מקויים דער 'ושכנתי בתוכם', דארט וואוינט דער רבונו של עולם צוזאמען מיטן כלל ישראל

איך וועל דאס נישט אויפטוישן מיט קיין שום אנדערן מקום! איך האב דאס בוחר געווען צוליב מיין אהבה!". פון דעם זעט מען, אז דאס איז אזא גרויסער יסוד אין גאנץ אידישקייט, אז פונקט ווי דער רבונו של עולם האט 'בוחר' געווען אין כלל ישראל מיט אן 'אהבה' - אזוי האט ער אויך 'בוחר' געווען אינעם 'מקום המקדש' מיט אן 'אהבה'! דארף מען פארשטיין: וואספארא זאך טוט זיך אפ אינעם מקום המקדש - וואס דאס שפילט אזא הויפט ראלע אין גאנץ עבודת ה'?!

אלע תרי"ג מצוות צילן צו איין הויפט נקודה

ווען מיר קוקן אָן די תורה ומצוות - זעען מיר זעקס-הונדערט-און-דרייצן פרטים, וועלכע צוטיילן זיך אויף צענדליגע טויזנטע פרטים. אבער יעדער בר דעת פארשטייט, אז די אלע פרטים האט עפעס איין מכוון! דער רבונו של עולם האט נישט געוואלט טויזנטע זאכן, ער האט געוואלט בלויז איין זאך - וואס די אלע טויזנטע פרטים ברענגען אז מען זאל אנקומען צו יענע זאך! עס מוז זיין אז עס איז פארהאן עפעס א תכלית - וואס צוליב דעם האט דער אויבערשטער מצוה געווען תורה ומצוות פאר כלל ישראל! מען קען נישט זאגן אז דער תכלית איז בלויז דער שכר עולם הבא וואס מען וועט באקומען אויף יענע וועלט, ווייל עס מוז זיין אז אויך אויף דער וועלט איז פארהאן א געוויסע שלימות'דיגע אויפטוה וואס דארף זיך אויפטון דורך תורה און מצוות. דארף מען פארשטיין: וואס איז טאקע אט דער מכוון?!

תורה איז נישט סתם א באפעל - נאר עס איז א 'קשר חיתון'

דער תירוץ האבן אונז חז"ל מגלה געווען אויפן פסוק (שיר השירים ג, יא): "בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ", זאגן חז"ל (תענית כו:): "ביום חתונתו זה מתן תורה". דא ליגט דער גאנצער סוד פון תורה און מצוות, חז"ל זאגן אונז דא, אז **'מתן תורה' איז נישט סתם א באפעל פונעם רבונו של עולם צו די נבראים, נאר 'מתן תורה איז א חתונה! א חתונה פון כלל ישראל מיטן רבונו של עולם!** אין אנדערע ווערטער: דער מכוון פון גאנץ תורה און מצוות איז, אז דורכדעם זאל מען צוקומען צו א מורא'דיגן קשר פון אהבה און יחוד מיטן רבונו של עולם - וואס דער גרעסטער דוגמא וואס מען קען צושטעלן דערצו אין דער וועלט - איז דער קשר און אהבה פון א 'חתונה'; ווי עס שטייט אין שיר השירים. דאס איז דער גרעסטער סארט 'קשר', דעריבער נוצט מען דאס אלס דוגמא, אבער אינ'אמת'ן איז נישטא קיין דוגמא דערויף! עס איז א 'נמשל' וועלכע האט נישט קיין שום 'משל' אויף דער וועלט! עס איז פארהאן בלויז איין זאך וועלכע איז אזוי: 'כנסת ישראל עם דודה'.

'לשם יחוד' - מען ווערט כביכול 'איינס' מיטן רבוש"ע

דאס איז דער סוד פון 'לשם יחוד' וואס מען זאגט בעפאר מען טוט א מצוה. עס איז פארהאן א געטליכקייט וועלכע רופט זיך 'כלליות ישראל', דאס איז דער כלליות פון אלע אידישע נשמות, אלע 'חלקי אלוק ממעל' - דאס רופט זיך 'שכינתיה', ווייל דאס איז 'שוכן' אין דער וועלט. און עס איז פארהאן א בחינה פון 'קודשא בריך היא', דאס איז די געטליכקייט פונעם רבונו של עולם וועלכע שטייט העכער פון דער וועלט און עס איז נישט אראפגעקומען אויף דער וועלט. און דורכדעם וואס א איד - וואס ער איז א חלק פון דער 'שכינה' - טוט א מצוה דא אויף דער וועלט, איז ער מייחד דעם 'קודשא בריך הוא' מיט דער 'שכינה', דער איד מיטן רבונו של עולם ווערן 'איינס' בתכלית היחוד.

דער וואס האט נישט דעם געפיל - ווייסט נישט וויאזוי מען קען אנקומען צו 'לשמה'

מען וועט געבן א דוגמא וואו מען קען זען דעם חילוק צווישן איינער וואס זיין שייכות צום רבונו של עולם איז 'בדוגמת חתן וכלה', צו איינער וועלכער האט נישט דעם נאנטקייט. עס איז באקאנט פון חז"ל און פון אלע ספרים, די גרויסקייט פון לערנען תורה און מקיים זיין מצוות 'לשמה'. **ביי א מענטש וועלכער האט נישט אנטוויקלט דעם געפיל פון נאנטקייט און קשר צום רבונו של עולם - איז 'לשמה' זייער א שווערע און פרומע זאך**, ביי אים טייטשט זיך אפ 'לשמה': "איך טאר נישט הנאה האבן פון תורה! איך טאר נישט מיינען מיר! איך מוז מיינען בלויז דעם אויבערשטן!". דעריבער, זוכט ער עצות וויאזוי מען קומט צו צום 'לשמה', ער איז זיך אסאך מחזק מיטן מאמר חז"ל (פסחים נ:): "מתוך שלא לשמה בא לשמה" - אז איין טאג וועט ער נאך אנקומען צום 'לשמה'. בקיצור: 'לשמה' דרייט זיך ארום 'שלילי' און נעגאטיוו, אז מען 'טאר נישט' טראכטן פון אייגענע אינטערעסען!

א טאטע האט א נאטורליכע געפיל פון 'לשמה' צו זיין קינד

ווידעראום, ביי א מענטש וועלכער האט אנטוויקלט דעם געפיל פונעם קשר צום רבונו של עולם איז 'לשמה' א פשוט'ע און לייכטע זאך. עס איז פונקט ווי מען זאל למשל אנזאגן פאר א טאטן: "ווען דיין קינד איז הונגעריג און דו גיבסט אים צו עסן, זאלסטו זען נישט אינזין צו האבן דיינע אייגענע אינטערעסן - אז מענטשן זאלן זאגן אז דו ביסט א גוטער טאטע, אדער אז שפעטער זאלסטו באקומען טובות אויף צוריק פון דיין קינד, ער זאל דיר מכבד זיין וכדומה - נאר דו זאלסט בלויז טראכטן אז דו ווילסט די טובה פונעם קינד!". נו, צי דען וועט עס אנקומען שווער פארן טאטן?! עס וועט זיין ביי אים א שווערע נעגאטיווע עבודה?! זיכער אז נישט! ווייל יעדער טאטע פארשטייט דאס זייער גוט און פשוט! **יעדער טאטע מיינט סייווי 'לשמה' פונעם קינד! יעדער טאטע מיינט סייווי נאר דעם טובה פונעם קינד און נישט קיין שום זייטיגע כונה!** און אויב וועט אים א מענטש פרעגן: "אויב דו מיינסט נישט דיר, טא, פארוואס טוסטו דאס?! וואס האסטו דערפון?!", וועט ער אים ענטפערן: "פון דיין שאלה זעה איך אז דו ווייסט נישט וואס עס מיינט א קשר צווישן א טאטע און א קינד, ווייל ווען יא - וואלסטו נישט געפרעגט אזא שאלה! וואס הייסט 'וואס איך האב דערפון'? **אויב מיין קינד האט הנאה דערפון - האב איך הנאה! ווייל 'איך' און מיין 'קינד' זענען 'איינס'! ווען איך מיין בלויז די ריינע טובה פון מיין קינד - איז דאס נישט קיין 'פייניגונג' פאר מיר, פארקערט, דאס איז א 'תענוג' פאר מיר!**".

א איד וואס שפירט זיך נאנט צום רבוש"ע - איז זייער לייכט צו טון מצוות לשמה

ווען מען זאגט אז א איד דארף מקיים זיין תורה ומצוות 'לשמה', האט מען נישט געמיינט דערמיט צו צולייגן נאך א 'דין' און נאך א פרט צווישן די טויזנטע 'פרטי המצוות', מען האט געמיינט צו זאגן, אז א איד דארף זען צו אנטוויקלען א געפיל פון 'כנסת ישראל עם דודה' - א געוואלדיגן קשר מיטן רבונו של עולם, און דעמאלט וועט אים בכלל נישט אנקומען שווער צו טון יעדע זאך 'לשמה'! **עס וועט אים זיין א 'תענוג' און א 'שמחה' אז ער קען מאכן א נחת רוח פארן רבונו של עולם! ווייל דאס איז דאך זיין גרעסטער אוהב מיט וועמען ער איז נאנט מיט דער גרעסטער נאנטקייט!** ער איז מקושר צו אים מיטן שטארקסטן קשר! ער איז מיוחד מיט אים מיטן גרעסטן 'יחוד' - וואס עס איז נישט שייך קיין גרעסערע 'יחוד' ווי דאס.

ב.

תוכו רצוף אהבה: דער פלאץ וואו עס ברענגט זיך ארויס דער 'קשר אהבה'

ושכנתי בתוכם - דער רבוש"ע רוהט בקביעות צווישן אידן אויף דער וועלט

כדי צו קענען לעבן שטענדיג מיט דעם קשר און יחוד פון דער חתונה - האט דער רבונו של עולם אויסגעוועלט א ספעציעלן פלאץ וועלכע איז 'תוכו רצוף אהבה', דער רבונו של עולם האט ליב דעם מקום, און דארט ווערט מקויים דער 'ושכנתי בתוכם', דארט וואוינט דער רבונו של עולם צוזאמען מיטן כלל ישראל וועמען ער האט אויסגעוועלט מיט אהבה; ווי חז"ל זאגן (תענית כו:): "וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש". דאס הייסט, אז נאכן 'יום חתונתו זה מתן תורה', גייט מען ארויף א טרעפל און מען קומט אָן צום 'יום שמחת לבו זה בנין בית המקדש', וואס דארט איז געווארן אויפגעשפילט בשלימות דער 'יום חתונתו' פון מתן תורה. ווען א איד איז געקומען קיין ירושלים, האט ער עומד געווען אויף דעם ענין וואס רופט זיך 'יחוד כנסת ישראל עם דודה' - דער קשר וואס דער אויבערשטער האט מיט כנסת ישראל.

דוד המלך'ס הארץ שפיגלט אפ די געפילן פון בית המקדש

טאמער איינער וויל היינט צוטאג שפירן פונדערווייטנס עטוואס פון די געפילן וואס עס האט זיך געשפירט אין בית המקדש - זאל ער ארויסנעמען א תהלים'ל און צולייגן אביסל הארץ צו די פסוקים וואו דוד המלך רעדט פונעם בית המקדש; ווי לדוגמא: (תהלים מג, ד): "וְאָבוֹאָה אֶל מִזְבַּח אֱלֹקִים אֶל קֵל שִׂמְחַת גִּילִי" - דארטן האט זיך געשפירט ווי דער רבונו של עולם איז מיין פרייד און לעבנס לוסט! אדער אזא פסוק ווי (תהלים מח, ד): "אֱלֹקִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב" - אין די פאלאצן פון בית המקדש האט זיך געשפירט אז דער אויבערשטער איז אונזער באשיצער! און אזוי איז פארהאן נאך **גאר אסאך פסוקים אין תהלים וועלכע ברענגען ארויס די נאטורליכע הרגשים וואס אידן האבן געשפירט אין ירושלים בזמן שבית המקדש היה קיים.**

דער בית המקדש האט געברענגט שמחה אויף דער וועלט

פונקט ווי דער בית המקדש איז 'שמחת לבו' פונעם רבונו של עולם וועלכער פריידט זיך מיט זיין באליבטן כלל ישראל, אזוי אויך איז עס משפיע שמחה פאר כלל ישראל וועלכע פרייען זיך מיטן רבונו של עולם; ווי דער פסוק זאגט (תהלים קמט, ב): "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו". און נישט נאר אויף כלל ישראל האט עס משפיע געווען שמחה, נאר אויף דער גאנצער וועלט האט עס געברענגט א שמחה; ווי דער פסוק זאגט (תהלים מח, ג): "מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן" - דער בית המקדש איז א פלאץ פון וואו די גאנצע וועלט שעפט שמחה!

דעמאלט זענען מיר פרייליך געווען!

די גמרא זאגט (ברכות לא.): "אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה" - הייגט טאר מען נישט לאכן מיט א פול מויל. **וויבאלד הייגט טאר מען נישט ארויסגעבן די שמחה בשלימות, דערפאר ווייסן מיר נישט גענוג וואספארא גרויסער יסוד אין עבודת ה' עס איז די מדה פון 'שמחה'.** בזמן שבית המקדש היה קיים איז די גאנצע עבודת ה' צוגעגאנגען מיט א געוואלדיגע צופרידנקייט און פרייליכקייט, וואס דאס האט אויפגעהויבן די גאנצע עבודת ה' צו געוואלדיגע הויכע מדרגות! ווייל 'שמחה אמיתית' איז א מורא'דיגער יסוד אין עבודת ה'; ווי דער פסוק זאגט (תהלים ק, ב): "עִבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה". **ווען אימער א איד האט געוואלט ווערן 'א פרייליכער איד', ער האט געוואלט דינען דעם אויבערשטן מיט א שמחה - איז ער ארויפגעאנגען צום בית המקדש - 'משוש כל הארץ' און געווארן מיטגעשלעפט מיט דער שמחה** וואס האט דארט געהערשט. בפרט אין די דריי זמני השנה, 'מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון', וואס מען האט 'עולה רגל' געווען, וואס דעמאלט איז געווען א ספעציעלע מצוה פון שמחה; ווי עס שטייט (ויקרא כג, מ): "וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם", וואס דעמאלט האט דער רבונו של עולם קובע געווען אז מען זאל זיך פון דארטן אנשעפן שמחה אויף א גאנץ יאר.

מיר האבן פארגעסן וואס עס מיינט דער מושג 'שמחה'

דער נביא קלאגט (איכה ב, ו): "שִׁכַּח ה' בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת" - דער אויבערשטער האט געמאכט אז ציון זאל פארגעסן וואס דאס מיינט א יום טוב. דאס הייסט, **מען האט פארגעסן וואס עס מיינט אמת'דיגע 'שמחה', עס איז פשוט געווארן אויפגעטוישט פאלשע שמחה מיט אמת'ע שמחה,** אזוי ווייט אז מענטשן קענען אמאל מיינען אז די גוי'אישע הוללות דאס מיינט 'שמחה'; ווי למשל אז גוים נעמען זיך צוזאם און גייען ארויס ביינאכט ערגעץ צו א פארטי און עס שפילט ווילדע מוזיק און מען הוליעט - מיינען זיי אז דאס הייסט 'שמחה'... אין דער צייט וואס יעדער מענטש וואס טראכט נארמאל, פארשטייט אז דאס האט נישט קיין 'כי הוא זה' שייכות צום גאנצן מושג פון שמחה! עס איז פשוט אזא מין שרעקליכע 'עצבות' - וועלכע דרוקט זיך אויס אין הוללות! עס איז נישטא קיין טיפערע עצבות ווי דעם! און אמאל מאכט זיך, אז נעבעך א איד אין גלות מיינט נאך אז דאס הייסט שמחה. אויף דעם איז דער נביא מזהיר (הושע ט, א): "אַל תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל אֶל גִּיל כָּעַמִּים" - דו זאלסט זיך נישט פרייען מיט דער סארט שמחה ווי דער גוי פריידט זיך. דאס איז נעבעך דער גרעסטער חורבן בית המקדש, דער גרעסטער עומק פון גלות, **דאס גרעסטע חשכות פונעם גלות - אז מען האט פארגעסן דעם מושג פון 'שמחה', מען ווייסט נישט וואס דאס מיינט ריכטיג שמחה! עס איז נישט שייך צו זאגן ווי פינסטער דאס איז!**

וואו זענען די פרייליכע עובדי ה'?!

נישט נאר מגושם'דיגע מענטשן וועלכע זענען נאנט צום גוי - ווייסן נישט וואס עס מיינט שמחה - נאר אפילו ביי עובדי ה' און בני תורה איז אויך פארהאן א גרויסער חסרון אין 'שמחה', **מען לערנט און דאווענט, אבער עס איז נישט מיט קיין 'שמחת הלב'! אז מען קוקט זיי אָן דערקענט מען נישט אז דאס זענען די גליקליכסטע און פריילעכסטע מענטשן אויף דער וועלט!** דאס קומט טאקע פון דעם אויבנדערמאנטן חסרון - וועלכע פעלט ביי עובדי ה' - אז עס פעלט זיי דער גאנצער שייכות צום בית המקדש, זיי שפירן נישט די געגועים און אבילות אויפן חורבן, דעריבער שפירן זיי אויך נישט די שמחה פונעם בית המקדש. ווייל ווילאנג מען האט נישט קיין קשר צו ירושלים - האט מען נישט קיין השגה וואס דאס מיינט שמחה!

הם המתאבלים הם השמחים - די וועלכע האלטן אָן דעם קשר צום ביהמ"ק זענען פרייליך

עס זענען נאך הייגט פארהאן צדיקים און יחידי סגולה, וועלכע זענען ריכטיג מתאבל אויף ירושלים, זיי בענקען און לעכצן מיט שטארקע געגועים צום בית המקדש. און וויבאלד זיי האבן א קשר צום בית המקדש - הערשט ביי זיי א 'מעין' פונעם בית המקדש! און דעריבער ווייסן זיי אויך וואס עס מיינט שמחה! זיי זענען אביסל מרגיש די שמחה וואס מען וועט זוכה זיין לעתיד לבוא אין ירושלים; ווי דער פסוק זאגט (ישעיה סו, י): **"שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ" - די וועלכע האבן געגועים און זענען מתאבל אויף ירושלים, זענען זוכה זיך צו פרייען מיט ירושלים! זיי ווייסן פון א מין שמחה וועלכע איז א גילוי פון דביקות אינעם רבונו של עולם!** א שמחה פון יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה! וואס דאס איז דער מכוון פון גאנץ תורה ומצוות! דורכדעם באקומט מען אינגאנצן אן אנדערן בילד אויפן רבונו של עולם און אויף זיין תורה! און דורכדעם קען מען זייער לייכט צוקומען צו טון א מצוה 'לשמה'! זיי זענען די ריכטיגע 'אנשי ירושלים'.

ג.

זכור אהבתך הישנה: אויך הייגט אין גלות קען מען לעבן מיט א נאנטן 'קשר'

דער פארקערטער עקסטרעם פון לשמה: בשנאת ה' אותנו

ווען א מענטש פארשטייט אז דער עומק פון 'לשמה' מיינט נישט בלויז אז מען זאל נישט טראכטן פון די אייגענע אינטערעסן, נאר עס מיינט בעיקר אז מען זאל טון די מצוה מיט א נאנטקייט און א קשר צום רבונו של עולם, פארשטייט ער אויך אז **דער 'היפוך הגמור' פון לשמה איז, ווען א מענטש קוקט אָן גאנץ תורה און מצוות כאילו דער רבונו של עולם איז א שטרענגער משגיח וועלכער שטייט מיט א שטעקן און טיילט פעטש פאר יעדן וועלכער פאלגט נישט** אויס זיין באפעל. אויב א מענטש האט אזא בליק אויף תורה און מצוות - האט ער פארלוירן דעם גאנצן מכוון דערפון! ער וועט קיינמאל נישט צו קומען - דורך תורה און מצוות - צום תכלית פון 'יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה'.

דער בליק פון חסידים אויפן ענין פון 'יראת העונש'

ביי חסידים האט מען נישט געמאכט קיין גרויסן עסק פון יראת העונש, מען האט נישט אזויפיל ארומגעארבעט דערמיט. אודאי מוז יעדער מענטש האבן יראת העונש, און מען דארף אפילו אנהייבן די עבודה מיט יראת העונש; ווי עס שטייט אין רמב"ם (פה"מ סנהדרין י, א), אבער ביי חסידים האט מען אנגעקוקט אז **יראת העונש איז נישט אזוי ווייט א מדה פון 'יראה' - ווי אן עיקר אין 'אמונה'! עס איז נישט אזוי ווייט א חלק פון דער 'עבודה' - ווי א חלק פון דער 'השקפה'** וואס א איד דארף גלייבן און וויסן די עיקרי הדת אז די וועלט איז נישט הפקר! מען קען נישט לעבן מיט 'הפקרות', ווייל 'אית דין ואית דיין'.

פחד פונעם בייטש איז נאכנישט קיין יראה פונעם רבוש"ע

גאנץ דרך החסידות איז געבויעט אויף די יסודות פון 'ספר הזוהר'. דער זוהר הק' (ח"א יא:) רופט אָן יראת העונש מיטן פסוק (בראשית א, ב): "וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ", זאגט דער זוהר: 'הָאָרֶץ' מיינט 'יראה', 'תוהו ובוהו וחושך' מיינט 'יראת העונש', ווייל דער וואס האט מורא פונעם עונש - האט מורא פון דער 'סטרא אחרא' און נישט פונעם רבונו של עולם. אין אנדערע ווערטער: **א מענטש וואס קאכט זיך צו שטארק אין יראת העונש, קען אמאל ווערן פארדרייט אינעם ציור וויאזוי ער קוקט אָן דעם רבונו של עולם, אז עס וועט אים אויסקוקן כאילו דער רבונו של עולם איז א שטרענגער** און גאנץ תורה און מצוות זענען געגעבן געווארן צו מאכן שווער פארן מענטש חלילה. דעריבער האט מען נישט אזויפיל עוסק געווען ביי חסידים אין יראת העונש.

וויאזוי קען מען הייגט האבן א בית המקדש'דיגן געפיל, דער גלות שרייט דאך 'התרחקות'?!

לכאורה דארף מען פארשטיין: מיר ווייסן דאך אז דער גאנצער ביטערער גלות וואו מיר געפונען זיך שוין ליידער באלד צוויי טויזנט יאר - איז אן עונש אויף די חטאים וואס אידן האבן געזינדיגט בזמן הבית און אויף די חטאים וואס מען לייגט צו אין יעדן דור, וואס צוליב דעם ווערט עס נישט אויפגעבויעט; ווי חז"ל זאגן (ירושלמי יומא א, א): "כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו". נו, וויאזוי קען מען הייגט זיין מקושר צום רבונו של עולם מיט אט דעם בית המקדש'דיגן קשר פון אהבה, אין דער צייט וואס **דער מצב הגלות קלאפט אין פנים און דערמאנט אונז א גאנצן צייט דעם 'יראת העונש' - אז 'ומפני חטאינו גלינו מארצנו'?!**

דער רבוש"ע האט אונז נישט אוועקגעווארפן - מיר זענען אוועקגעאנגען און מיר קענען צוריקקומען

דער תירוץ איז: עס שטייט אין פסוק (איכה ג, לח): "מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת" - פונעם רבונו של עולם קומט נישט ארויס קיין שלעכטס, **דער רבונו של עולם שטראפט נישט קיינעם! נאר פארקערט, דער רבונו של עולם איז גוט און האט ליב יעדן איד! נאר דער מענטש האט א בחירה צי ער וויל זיין אונטערן רבונו של עולם אדער ער וויל אוועקגיין פונעם רבונו של עולם חלילה** - וואס דעמאלט שטראפט ער זיך אליינס! דאס הייסט, טאמער דער מענטש באהאלט זיך פונעם רבונו של עולם און ער וויל נישט לעבן מיט א נאנטקייט צו אים - באהאלט זיך דער רבונו של עולם פון אים! עס ווערט א 'הסתר פנים' און דער אויבערשטער איז אים נישט משפיע פון זיין זיסקייט און ליכטיגקייט! נו, אז דער אויבערשטער איז זיך 'מסתיר פניו', ווערט אים אויטאמאטיש פינסטער און טונקל! און אויטאמאטיש פארלירט ער די שמירה העליונה און ער ווערט צושלאגן פון די פילע אכזריות'דיגע מקטרגים וועלכע ער האט אליינס באשאפן דורך זיינע עוונות - וואס דאס איז די גאנצע תוכחה; ווי דער פסוק שמועסט אויס בפירוש (דברים כח, מז): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עָבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל וְעָבַדְתָּ אֶת אֹיְבֶיךָ" - איך האב דיר גענומען אין מיין רשות אריין און דו האסט געקענט דינען דעם רבונו של עולם

המשך בעמוד הבא <<<

נקודות:

די עבודה פון בין המצרים איז, צו שפירן די געפילן וואס ירושלים פילט! צו מתאבל זיין צוזאמען מיט ירושלים – אויף דער גרויסער אבידה וואס מיר האבן פארלוירן! צו בענקען מיט שטארקע געגועים צום אויפבוי פונעם 'בנין בית השלישי'! און צו זיין אנגעפילט מיט אמונה און האפענונג אויף דער ישועה הקרובה לבוא! כאטש, מען דארף דאס באמת שפירן אויף א גאנץ יאר – דאך איז דער שורש דערפון די 'ימי בין המצרים' וועלכע לאזן איבער א רושם אויף א גאנץ יאר

דרכי הצדיקים

סיפורי קודש בדרכם של רבותינו הק' זי"ע

הרה"ק רבי יצחק לוריא האריה"ק זי"ע – יו"ד ה' מנחם-אב
לחיים בעיר לעיקוואד ג' מטו"מ תש"פ

- הרה"ק רבי משה קארדאווירא [הרמ"ק] זי"ע היה רבו של האר"י הק' זי"ע בתחלת דרכו בתורת הקבלה, לפני שנתגלו אליו הגילויים שזכה להם מן השמים, אשר מהם העמיד את חידושיו ודרכו הק' בתורת הקבלה.

האריה"ק השתתף בהלווית הרמ"ק והספיד אותו, בדבריו קרא עליו את הפסוק "כי יהיה באיש חטא משפט מות והומת ותלית אותו על עץ", ופירש כי 'חטא' הוא מלשון חסרון, דהיינו אם יהיה איש שיחסר בו 'משפט מות' שלא יהיה שום סיבה למה נפטר, שהרי לא עשה שום עבירה, 'ותלית אותו על עץ' תתלה את סיבת מיתתו בחטא עץ הדעת, עכ"ד. הרי שסבר האריה"ק כי הרמ"ק לא מת בחטאו, אלא הוא ממש כמו אותן שמתו בעטיו של נחש.

הרמ"ק כותב בהקדמתו לספריו כמה הוא חוטא ופושע, ומזכיר על עצמו עבירות חמורות וחטאות נעורים וכו', כאילו הוא החוטא הגדול ביותר. והוא פלאי פלאים באיזה שפלות הוא כותב על עצמו, והרי הוא אדם שאמר האריה"ק עליו שהיה בו 'חטא משפט מות', שלא מת בחטאו.

דרכו של הרמ"ק בתורת הקבלה היא כדרכם של ה'ראשונים' בנגלות התורה, שכל דבר אצלו מיוסד מאד, ומבואר באר היטב איך הוא לומד ומפרש כל ענין בדברי הזוה"ק, וכל יסוד בדבריו הוא מאד ברור, ולשונו בספריו מאד קדוש וברור בתכלית. והוא מסביר בדבריו את היסודות של הזוה"ק וקבלת הראשונים. ותלמידי הבעש"ט הק' זי"ע התעסקו הרבה בקבלת הרמ"ק.

- בכתבי מהרח"ו מובאים כתבים של האריה"ק - שכתבם האריה"ק בעצמו, אכן דבר ברור הוא כי הם ממה שכתב האריה"ק בהיותו תלמיד הרמ"ק, ואכן סגנון הלשון באותם הכתבים הוא בבירור כסגנון תלמידי הרמ"ק, והם דברים שנאמרו בבית מדרשו של הרמ"ק. כי אחר שנתגלו אל האריה"ק כל הגילויים שזכה להם, כבר לא היה יכול לכתוב כלל, וכמעט שלא היה יכול לדבר. וכמו שכתב מהרח"ו, שאמר לו האריה"ק אשר בכדי לדבר אליו הוא מוכרח למצוא איזה צינור דק, שעי"ז יוכל להתבטא ולדבר אליו. לפי שהתגלו אליו מעיינות החכמה בלי גבול, עד כדי שלא היה יכול כמעט לצמצם את עצמו ולדבר, ולכן ודאי שלא היה יכול לכתוב.

דברי האריה"ק הם גילויים מן השמים, ממש כמו 'תורה מסיני', כי אין דברי האריה"ק מיוסדים לבאר את הפשט בדברי הזוה"ק - כדברי הרמ"ק, אלא דבריו הם כדברי הזוה"ק בעצמו. והאריה"ק אינו צריך לסמוך את דבריו מן הזוה"ק, אלא הוא יכול לומר דברים מעצמו בלי שום סמך, כי דבריו הם תורה מן השמים. ואנו מתייחסים לדברי האריה"ק ממש כמו אל דברי התנאים בזוה"ק, בלי שום חילוק.

- האריה"ק אמר שהוא בא לעולם רק בכדי לתקן את נשמת הרח"ו ["ולא עוד אלא שאפילו עיקר ביאתו בגלגול הזה, לא היה אלא בעבורי - להשלים אותי" (שער הגלגולים הקדמה לח)]. ויש להפליא הרבה את כל מהלך איך שהיה עובד עמו, כמו שכתוב בספר הגלגולים איך שהיה האריה"ק מדבר אל הרח"ו. ולא היה האריה"ק רוצה ללמוד עם שום תלמיד אחר מלבד הרח"ו. אלא שהרח"ו לא רצה לרחק אנשים, וגם הר"מ אלשיך שהיה רבו של הרח"ו ביקש ממנו שיכניסו לפני האריה"ק, ולכן הכניס הרח"ו עוד כמה וכמה תלמידים. ובימיו האחרונים חזר האריה"ק ואמר לו שהוא הפסד גדול שאין הוא מלמד רק אותו בלבד, והוא יהיה מוכרח להסתלק עי"ז מן העולם. אבל הרח"ו ממש הכניס את עצמו בתוקף לזה, ואמר "יעבור עלי מה' כי איני יכול לרחק אף אחד. ודבר זה הוא פלא ממש, איך חלק הרח"ו עם רבו בכדי שלא לרחק אחרים. אבל אח"כ התחרט הרח"ו על מה שעשה, כי תוך כמה ימים חלה האריה"ק במגיפה, ונסתלק כמה ימים אח"כ, והיה רק בן ל"ז בפטירתו.

הרח"ו כותב כי היה בטבעו עצבן גדול והיו לו פיתויי היצר גדולים [לכן יש לי טורח להכניע את יצרי, וזו היא סיבת העצבות שיש בלבי תמיד (שם)], מחמת שורש נפשו וגלגולי נשמתו. והאריה"ק היה מחזקו הרבה, והיה אומר לו כי אין הוא יודע כמה גדול הוא, ואמר לו כי אם היה יודע את גדולת נשמתו ומה יהיה נעשה ממנו, היה כמעט פורח באויר מרוב שמחה [ואמר לי שהייתי יכול להשיג יותר מן המלאכים, מצד גודל ערך נשמתי, ושביאת נשמתי לעולם היתה לצורך גדול בעולם, ושלא היה בידו ורשותו לבאר יותר מזה, כי לא ניתן לו רשות. ושאם היה מגלה לי הענין, שהייתי כמעט פורח באויר מרוב השמחה על הענין, אלא שלא ניתן רשות לאמרו אז (שם)].

ודברים אלו הם רוה"ק גלויה - ממש פלאי פלאים, כי אכן כתבי הרח"ו ממש האירו את כל העולם. שהרי כל דרך החסידות, וכל דרך הגר"א, וכל האורות הגדולים המאירים עד ביאת המשיח, הכל בא מכח כתבי הרח"ו. וזה מה שאמר לו האריה"ק, שאין הוא יודע איזה דברים גדולים יפעל בעולם.

כתב הרח"ו כי שאל את רבו האריה"ק על מה שהוא אומר לו מגדולת נשמתו, והרי הוא יודע מה שהוא, ואין הוא נחשב כלל לעומת הצדיקים שבדורות הקדמונים. והשיב לו האריה"ק, כי בדורותינו שהקלי' התגברו, הרי כל מעשה קטן חשוב הרבה יותר ממעשים גדולים של הדורות הקודמים, ולכן הרי הוא אכן יותר גדול מן הקדמונים [פעם אחת שאלתי למורי ז"ל, איך היה אומר לי שנפשי היתה כ"כ מעולה כנז"ל, והרי הקטן שבדורות הראשונים, היה צדיק וחסיד, שאין אני מגיע לעקבו. ואמר לי, דע לך, כי אין גדולת הנפש תלויה כפי מעשה האדם, רק כפי הזמן והדור ההוא. כי מעשה קטן מאד בדור הזה שקול בכמה מצות גדולות שבדורות אחרים כי בדורות אלו הקליפה גוברת מאד מאד לאין קץ, משא"כ בדורות ראשונים (שם)].

<<< המשך מעמ' הקודם

מיט א שמחה און א גוטן געמיט, נו, דו האסט נישט געוואלט? דו ביסט אוועק געגאנגען פון דעם גוטן פלאץ - צו 'ועבדת את אויבך'? נו, וועסטו זיין אונטערן רשות פון דיינע שונאים און דו וועסט זיי דינען.

ווער עס וויל קען היינט אויך זיך מדבק זיין אינעם רבוש"ע כימי קדם

דער פסוק זאגט (מלאכי ג, ו): "אֲנִי ה' לֹא שָׁנִיתִי" - אפילו אין גלות האט זיך דער רבונו של עולם גארנישט געטוישט! דער רבונו של עולם איז 'תכלית הטוב' וואס ס'איז גארנישט שייך צו זאגן! און **אפילו היינטיגע צייטן, דער וואס וויל - קען זיך מדבק זיין אינעם רבונו של עולם און אריינגיין אונטער זיין רשות, און דעמאלט איז ער נישט אין גלות! ער געפונט זיך אין א מקום וואו עס איז נישטא דארט קיין עונשים און קיין גלות!** יעדער מענטש האט א בחירה יעדן טאג: ער קען זיין אן 'איש ירושלים' - וועלכער לעבט אין דער 'מחנה שכינה' און איז דבוק מיט א געוואלדיגן קשר צום רבונו של עולם - וואס דעמאלט וועט אים זיין זיס און ליכטיג בזה ובבא, אדער קען ער זיין א 'גלות איד' - וועלכער זוכט זיך גליקן אָן דעם רבונו של עולם - וואס דעמאלט גייט ער בבחירתו אין גלות אריין!

די שלש רגלים זענען געווען מיוחד פאר א פרייליכן קשר מיטן בית המקדש

בזמן שבית המקדש היה קיים איז געווען ספעציעלע זמנים וועלכע זענען געווען מיוחד זיך צו מקשר זיין מיטן בית המקדש - דאס זענען די ימים טובים (וועלכע זענען בסך הכל געווען איין-און-צוואנציג טעג - אויב מען רעכנט אויך אריין די ז' ימי תשלומין פון שבועות), וואס דעמאלט פלעגט מען קומען קיין ירושלים און זיך געפריידט מיט קדושת 'ציון וירושלים'. כאטש וואס מען האט זיכער געהאט א קשר צום בית המקדש יעדן טאג - דאך איז דער שורש דערצו געווען די איין-און-צוואנציג 'ימי עליה לרגל' וועלכע האבן איבערגעלאזט א רושם אויף א גאנץ יאר.

די דריי וואכן איז מיוחד פאר א בענקענדיגן קשר מיטן בית המקדש

עכשיו שלא זכינו, וויבאלד מיר זענען ליידער אין גלות און מיר זענען נישט זוכה צו זיין מקושר צו 'ירושלים בבנינה' - האט מען אונז געגעבן די איין-און-צוואנציג טאג פון 'בין המצרים' צו זיין מקושר צום איצטיגן ירושלים - 'ירושלים בגלותה'. און כאטש מען דארף זיין מקושר דערצו אויף א גאנץ יאר - דאך איז דער שורש דערפון די איין-און-צוואנציג 'ימי בין המצרים' וועלכע לאזן איבער א רושם אויף א גאנץ יאר. **די עבודה פון די ימי בין המצרים איז, צו האבן א הארץ פאר 'ציון וירושלים'! צו שפירן די געפילן וואס ירושלים פילט! צו מתאבל זיין צוזאמען מיט ירושלים - אויף דער גרויסער אבידה וואס מיר האבן פארלוירן! צו בענקען מיט שטארקע געגועים צום אויפבוי פונעם 'בנין בית השלישי'!** צו זיין אנגעפילט מיט אמונה און האפענונג אויף דער ישועה הקרובה לבוא!

די הארציגע שטיקלעך פון 'ציון הלא תשאלי'

כדי צו באקומען א שטיקל הארץ צו 'ציון וירושלים' איז זייער כדאי - דורכאויס די 'ימי בין המצרים' - אריינצוקוקן אין די פיוטי הקינות וואס די קדמונים האבן מחבר געווען, בפרט אין די לעצטערע פיוטים פון רבי יהודה הלוי וועלכע פאנגען זיך אן מיטןווארט 'ציון'. דורכאויס די דריי וואכן קען מען זיך מתבונן זיין און זען וויאזוי אזא נשמה פון רבי יהודה הלוי - דער 'ראש המשוררים' - רעדט וועגן ציון און ירושלים, אזעלכע הארציגע לשונות: "**חַיֵּי נְשָׁמוֹת - אֲוִיר אַרְצֵךְ**" - די לופט פון דיין לאנד איז נשמה'דיג! "**אַהֲבָה וְחֵן תִּקְשְׁרִי מֵאָז, וּבָךְ נִקְשְׁרוּ נַפְשׁוֹת חֲבֵרַיִךְ הֵם הַשְּׂמֵחִים לְשַׁלְוָתֵךְ וְהַכּוֹאֲבִים עַל שׁוֹמְמוּתֵךְ וּבוֹכִים עַל שִׁבְרָיִךְ**" - דו האסט מעורר געווען אזא ליבשאפט און חן, אז דיינע חברים זענען געווארן צוגעקניפט צו דיר! זיי האבן זיך געפריידט ווען עס איז דיר גוט געווען און זיי וויינען היינט אויף דיין חורבן! "**לִבְכּוֹת עֱנוּתֵךְ אֲנִי תַנִּים, וְעֵת אֶחֱלֹם שִׁיבַת שְׁבוּתֵךְ - אֲנִי כִנּוֹר לְשִׁירָיִךְ**" - דער 'תנים' איז אזא סארט בריה וועלכע וויינט גאר שטארק, דאס זאגט ער: "לבכות ענותך אני תנים" - מיטצואוויינען מיט דיין צובראכנקייט בין איך ווי א 'תנים', אבער "בעת אחלום שיבת שבותך" - ווען איך הייב אָן צו חלומ'ען וויאזוי עס וועט אויסזען ווען מען וועט צוריקקומען צו דיר, "אני כנור לשיריך" - בין איך דער פידל צו זינגען דיינע שירות! "**שִׁנְעָר וּפַתְרוֹס הֲיַעַרְכוּךְ בְּגָדְלָם, וְאִם הֶבְלָם יְדַמּוּ לְתֻמַּיִךְ וְאוּרָיִךְ**" - די גוים זענען פארנומען מיט זייערע הצלחות אין גלות, אבער "ואם ידמו לתומיך ואוריך" - צי קענען זייערע שטותים זיך פארגלייכן צו דיינע אורים ותומים?! דער אויבערשטער זאל העלפן מען זאל זוכה זיין בבניינו ברחמים. במהרה בימינו. אמן.

ישר 718.484.2189

מערכת השיעורים
בארה"ב: 718.536.2347
בארה"ק: 072-3323310

כל הזכויות שמורות
למכון תולדות יהודה סטיטשין
אין להעתיק שום חלק מגליון זה בלי רשות המערכת

לקבל הגליון מדי שבוע במייל,
לסדר מוקד הפצה, ולתרומות:
gilyondoeihu@gmail.com - Tel. 718.438.0032 #3